

Länsstyrelsen
Örebro län

Hans Ljungkvist
Direkt: 019-19 39 02
hans.ljungkvist@lansstyrelsen.se

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-11497-2009

Enligt sändlista

Länsstyrelsens i Örebro län beslut om bildande av naturreservatet Ventärnen i Askersund kommun och beslut om föreskrifter m.m.

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad beslutscharta och med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Reservatsområdet utgör del av fastigheterna Aspamarken 1:51 och Aspa 1:2 i Askersunds kommun.

Naturreservatets namn skall vara Ventärnen.

För att uppnå nedan angivet syfte med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 3 § förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 3, med mål, riktlinjer och åtgärder för naturreservatets långsiktiga vård.

Bilagor:

1. Sändlista
2. Hur man överklagar
3. Skötselplan

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Naturskogen och andra ingående naturtyper, samt landskapets orörda karaktär, ska bevaras och utvecklas huvudsakligen genom fri utveckling. Med fri utveckling menas att förekommande ekosystem och biologisk mångfald ska bevaras och utvecklas genom intern dynamik och andra naturliga processer. Syftet är även att vid behov restaurera naturmiljöer och återställa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Ett underordnat syfte är att tillgodose allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser.

Föreskrifter för naturreservatet

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken

Det råder förbud att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,

2. utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning,
3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda eller bedriva täkt av något slag,
4. anlägga väg, stig, led, uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster eller liknande,
5. skyddsdikey, rensa dikey, kulvertera dikey, dämman eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållanden,
6. utföra något slag av skogsavverkning eller skogsvårdsåtgärd, fälla enstaka träd samt att samla ihop, föra bort eller upparbeta döda stående eller liggande träd eller träddelar,
7. framföra motordrivnet fordon annat än på befintlig väg,
8. upplåta mark för skyttetävling, orienteringstävling, militära övningar eller liknande,
9. införa för området främmande växt- eller djurart,
10. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller växtnäringsämnen.

Det råder förbud att utan länsstyrelsens tillstånd

11. gräva ned befintlig luftledning,
12. utföra provborrning för prospektering av mineraler,
13. tillföra kalk.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter är det tillåtet att:

- underhålla befintlig väg eller järnväg med tillhörande anläggningar i direkt anslutning till väg- eller järnvägsområdet,

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 § miljöbalken träder i kraft den 10 december 2009.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktats tåla att följande intrång i området för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets gränser,
2. uppsättning av informationstavlor,
3. genomförande av undersökningar av mark- och vattenförhållanden samt flora och fauna,
4. naturvårdsbränning av skog och restaurering av skog och våtmarker,
5. anläggning och underhåll av gångstig med rastplatser för allmänheten.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Det råder förbud att

1. gräva, hacka, rista, måla eller på annat sätt skada jordytan eller fast naturföremål,
2. framföra motordrivnet fordon annat än på för trafik allmänt upplåten väg,
3. cykla eller rida annat än på för trafik allmänt upplåten väg,
4. fälla, bortföra eller på annat sätt skada döda stående eller omkullfallna träd eller buskar,
5. skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, gräs, örter, mossor eller lavar,

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

6. sätta upp permanent tavla, skylt, affisch eller att snitsla spår,
7. använda området för organiserad tävling eller övning, lägerverksamhet eller liknande,
8. elda annat än på eventuellt anvisad plats.

Föreskriften enligt punkt 5 ska inte utgöra hinder mot att plocka bär och matsvamp för husbehov.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart efter att de trätt i kraft, även om de överklagas.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den 10 december 2009.

Föreskrifterna enligt 7 kap. §§ 5 och 30 miljöbalken ska ej utgöra hinder för

- förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet,
- rättighetshavare att transportera ut fälld älg eller annat högvilt med terrängskoter, t ex fyrhjuling. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation,
- rättighetshavare att utföra normalt underhåll av eventuellt befintlig kraft- eller teleledning.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn: Ventärnen.

NVR (RegDOS) id: 2005694.

Kommun: Askersund.

Fastigheter: Del av Aspamarken 1:51 och Aspa 1:2.

Lägesbeskrivning: 14 km SV Askersund.

Fastighetskarta: 9E3h.

Naturgeografisk region: 23.

Area: 27 hektar varav 22 hektar prod. skogsmark, 1 hektar våtmark, 2 hektar vatten och 2 hektar övrig mark.

Markägare: Sveaskog AB.

Nyttjanderätter: Jakträtt.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Området ingår i den inventering av skyddsvärda statliga skogar som på uppdrag av regeringen genomfördes av Naturvårdsverket och länsstyrelserna 2003-2005. Det uppmärksammades på grund av höga biologiska värden och bedömdes med stöd av gällande naturskogskriterier lämpat för urval i inventeringen. Området är ett av 61 områden i Örebro län som slutligen rapporterades av Naturvårdsverket till regeringen, Naturvårdsverkets rapport 5339 och 5341.

Naturvårdsverket och Sveaskog träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om långsiktigt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden på Sveaskogs marker som redovisades i inventeringen. Överenskommelsen innebär att områdena på i överenskommelsen angivna villkor kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. Genom det långsiktiga skydd som på detta sätt åstadkoms för berörda områden ges ett viktigt bidrag till delmål 1 *Långsiktigt skydd av skogsmark* i miljökvalitetsmålet *Levande skogar*.

Samråd med Askersund kommun har genomförts.

Sakägare och övriga remissinstanser har beretts möjlighet att yttra sig över ett förslag till beslut med skötselplan. Yttrandena har i möjligaste mån beaktats.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Ventärnen har mycket höga naturvärden som är knutna till den gamla sumpskogen kring tjärnen. Orörda sumpskogar av denna storlek är sällsynta i länets södra delar. Skogen kännetecknas av lång kontinuitet, mycket höga åldrar hos gran och tall, stor andel lövträd och stor mängd död ved. Tillgången på lämpliga substrat och det fuktiga mikroklimatet bildar underlag för en artrik kryptogamflor.

De särskilda naturvärden som framkommit om reservatsområdet och som dokumenterats i Naturvårdsverkets rapport 5341 (Löfgren, R. & Henriksson, S. (red.) 2004. *Skyddsvärda statliga skogar – Svealand utom Dalarnas län.*) kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas.

Detta skyddsbehov kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Bergsstaten.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga 2.)

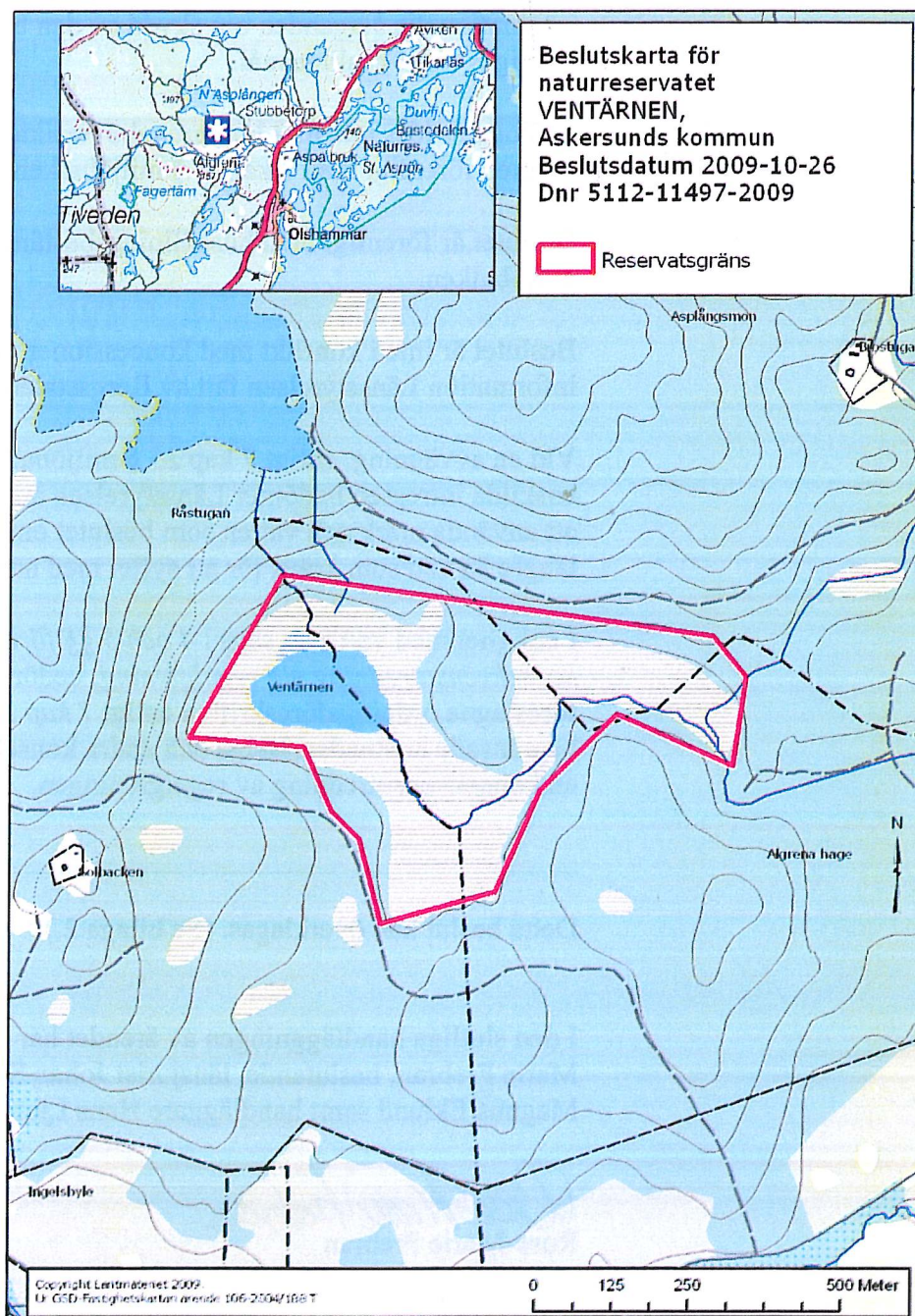
I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit landshövding Rose-Marie Frebran, beslutande, länsjurist Johan Strandberg och enhetschef Magnus Eklund samt handläggare Hans Ljungkvist, föredragande.

Rose-Marie Frebran

Hans Ljungkvist

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-11497-2009

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-11497-2009

Bilaga 1.

Sändlista

Sakägare

Sveaskog AB, 105 22 STOCKHOLM

Tjädramons jaktlag, C/o Per Borgvard, Huvudet, 696 93 ASPABRUK

Övriga för kännedom

Askersunds kommun, Box 7, 696 21 ASKERSUND

Skogsstyrelsen, 702 27 ÖREBRO

Sveriges Geologiska Undersökning, Box 670, 751 28 UPPSALA

Lantmäterimyndigheten, att: Rikard Jiton, Box 1200, 701 12 ÖREBRO

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Polismyndigheten i Örebro län, Box 1804, 701 18 ÖREBRO

Örebro Läns Museum, Box 314, 701 46 ÖREBRO

Sveaskog AB, att: Elin Larsson, Klostergatan 35, 701 48 ÖREBRO

Sveaskog AB, att: Rune Andersson, Box 404, 701 48 ÖREBRO

SNAB, att: Erik Blomqvist, Stationsgatan 2, 681 30 KRISTINEHAMN

Regionförbundet, att: Kjell-Ove Nordström, Forskarv.1, 70218 ÖREBRO

Hopajola, Östra Bangatan 3, 703 61 ÖREBRO

Naturskyddsföreningen Askersund, C/o Annemarie Pettersson, Stortorp,
696 93 ASKERSUND

Bilaga 2.

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Om ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen. Tala i brevet om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag som beslutet kungjordes i Nerikes Allehanda, annars kan överklagandet inte prövas.

Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder Länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Bilaga 3.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET VENTÄRNEN

Denna skötselplan kan utvecklas och preciseras vid en senare omprövning inom ramen för gällande förordnande.

Beskrivningsdel

Området utbreder sig runt Ventärnen och dess utlopp. Skogen är försumpad och uppvisar varierande typer mellan tallskog med skvattram och näringsrikare skiktad gransumpskog med inslag av klibbal och björk. Det finns ett påtagligt inslag av gran och tall av mycket hög ålder. På torrare mark står ett tallbestånd i åldern 150 år. Svämpåverkan och trädfällning av bäver har bidragit till den stora mängden död ved och torrträd. Delar av sumpskogen genomkorsas av grunda igenväxkande diken.

Plandel

Syftet med naturreservatet och dess föreskrifter är styrande för naturreservatets långsiktiga vård.

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Naturskogen och andra ingående naturtyper, samt landskapets orörda karaktär, ska bevaras och utvecklas huvudsakligen genom fri utveckling. Med fri utveckling menas att förekommande ekosystem och biologisk mångfald ska bevaras och utvecklas genom intern dynamik och andra naturliga processer. Syftet är även att vid behov restaurera naturmiljöer och återställa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Ett underordnat syfte är att tillgodose allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser.

Åtgärdernas art och omfattning avgörs och preciseras till kommande översyn av skötselplanen.

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-11497-2009

Åtgärder

Gränsmarkeringar och uppsättande av informationstavlor ska göras innan ovannämnda översyn är gjord.

Naturreservatets utmärkning i terrängen

Markeringarna skall göras utifrån Lantmäteriets gränsutsättning och för övrigt i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Informationstavlor med föreskrifter

Dessa sätts upp på platser som markeras på karta vid nästa skötselplanrevision.

Tillsyn

Länsstyrelsen svarar för tillsynen av reservatet.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Skötselåtgärd	När	Prioritet
Utmärkning av reservatsgränsen	Senast 2011	1
Informationsskylt om reservatet	Senast 2011	1
Uppföljning av gränsmarkering	Efter åtgärd	1
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov	1
Revidering av skötselplan	Senast 2015	2

Övrigt

Enligt avtalet mellan Sveaskog AB och Naturvårdsverket får virke eller avverkningsrester som genereras, och som av naturvårdsskäl inte bör lämnas på platsen, tillvaratas av markägaren.

BESLUT
2009-10-26

Dnr: 5112-11497-2009

Upplåtelser kvarstår hos markägaren Sveaskog AB. Vid upplåtelser upplyser Sveaskog om de begränsningar som reservatets föreskrifter innebär.

